

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Νοεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5409

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 733/2021*

Λήψη απόφασης επί της υπ' αρ. 1913/2021 γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου επί της εταιρείας με την επωνυμία «NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από τους υφιστάμενους μετόχους της Παναγιώτη Πετρόχειλο, Ανθή Γκόλια, Άννα - Κανελιά Καμπούρη, Παναγιώτη Καμπούρη, Χρήστο Πετρόχειλο, Ιωάννη Κάτρη, Χριστίνα Κουτσουπιά, Γεώργιο Συργκάνη, Ιωάννη Γεωργίου, Κωνσταντίνο Τερζή, Παναγιώτη Λαγγουράνη, Παναγιώτη Ζέρβα, Ελένη Παλαιολούγκα, την εταιρεία MES ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ και την εταιρεία με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.»

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 16η Απριλίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 14:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Παναγιώτης Φώτης (Εισηγητής),
Μαρία-Ιωάννα Ράντου,
Μαρία Ιωαννίδου

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε 16 επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για το ΦΕΚ 2) Έκδοση για Π. Πετρόχειλο, 3) Έκδοση για Α. Γκόλια, 4) Έκδοση για Α. Καμπούρη, 5) Έκδοση για Π. Καμπούρη, 6) Έκδοση για Χ. Πετρόχειλο, 7) Έκδοση για Ι. Κάτρη, 8) Έκδοση για Χρ. Κουτσουπιά, 9) Έκδοση για Γ. Συργκάνη, 10) Έκδοση για Ι. Γεωργίου, 11) Έκδοση για MES Ενεργειακή, 12) Έκδοση για Κ. Τερζή, 13) Έκδοση για Π. Λαγγουράνη, 14) Έκδοση για Π. Ζέρβα και 15) Έκδοση για Ελ. Παλαιολούγκα, 16) Έκδοση για ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54/2013).

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της υπ' αρ. 1913/2021 γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου επί της εταιρείας με την επωνυμία «NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από τους υφιστάμενους μετόχους της Παναγιώτη Πετρόχειλο, Ανθή Γκόλια, Άννα - Κανελιά Καμπούρη, Παναγιώτη Καμπούρη, Χρήστο Πετρόχειλο, Ιωάννη Κάτρη, Χριστίνα Κουτσουπιά, Γεώργιο Συργκάνη, Ιωάννη Γεωργίου, Κωνσταντίνο Τερζή, Παναγιώτη Λαγγουράνη, Παναγιώτη Ζέρβα, Ελένη Παλαιολούγκα, την εταιρεία MES ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ και την εταιρεία με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.»

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε ο Εισηγητής της υπόθεσης, Παναγιώτης Φώτης, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 3271/13.4.2021 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση την έγκριση, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, της από 01.03.2021 (υπ' αρ. 1913) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» του κοινού ελέγχου, μαζί με τους Πωλητές, δια της εξαγοράς 49% της εταιρείας με την επωνυμία «NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η οποία προς της συναλλαγής τελούσε υπό τον έλεγχο των Πωλητών), δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες προχώρησε σε διάσκεψη επί τη υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή Παναγιώτη Φώτη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. 3271/13.4.2021 Έκθεση του αρμοδίου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Την 01.03.2021 υπεβλήθη στην Υπηρεσία η υπ' αρ. 1913 γνωστοποίηση συγκέντρωσης¹, σύμφωνα με την οποία η εταιρεία με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» με τον διακριτικό τίτλο «ΔΕΠΑ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ») και αφετέρου οι Παναγιώτης Πετρόχειλος, Ανθή Γκόλια, Άννα-Κανελία Καμπούρη, Παναγιώτης Καμπούρης, Χρήστος Πετρόχειλος, Ιωάννης Κάρης, Χριστίνα Κουτσουπιά, Γεώργιος Συργκάνης, Ιωάννης Γεωργίου, Κωνσταντίνος Τερζής, Παναγιώτης Λαγουράνης, Παναγιώτης Ζέρβας και Ελένη Παλαιολούγκα (νυν μέτοχοι της «NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ») και η εταιρεία με την επωνυμία «MES Ενεργειακή Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Τεχνική Εταιρεία Ομίλου Μεσόγειος» (εφεξής και «MES») (εφεξής «οι Πωλητές» και από κοινού με τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ τα «Μέρη»), αποκτούν κοινό έλεγχο επί της εταιρείας με την επωνυμία «NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με τον διακριτικό τίτλο «NORTHSOLAR» (εφεξής και «NORTHSOLAR» ή «Εταιρεία-Στόχος»), η οποία πριν την ολοκλήρωση της παρούσας συναλλαγής τελεί υπό τον έλεγχο των Πωλητών.

2. Η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ δραστηριοποιείται στη χονδρική και λιανική εμπορία του φυσικού αερίου καθώς και στη λιανική εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας², ενώ κάποιοι από τους Πωλητές ελέγχουν εταιρείες, όπως αναλύεται κατωτέρω, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και στη μελέτη για την ανάπτυξη μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας³.

3. Η Εταιρεία-Στόχος πρόκειται να δραστηριοποιηθεί στην κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία και εν γένει εκμετάλλευση μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες παράγουν ενέργεια είτε μέσω Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (εφεξής και «ΑΠΕ») είτε μέσω συμβατικών πηγών, καθώς και στη διάθεση/πώληση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε τρίτους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ως άνω γνωστοποίηση, οι Πωλητές [...]»⁴.

4. Η εν λόγω συναλλαγή και συγκεκριμένα η απόκτηση 49% του μετοχικού κεφαλαίου της NORTHSOLAR από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, με την απόκτηση είκοσι τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (24.500) ονομαστικών μετοχών της NORTHSOLAR έναντι του οριζόμενου στο εν λόγω συμφωνητικό τιμήματος αγοράς, περιγράφεται στο από 29.01.2021 Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών μεταξύ της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και των Πωλητών (εφεξής το «Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών»). Η μεταβολή και η απόκτηση του κοινού ελέγχου επί της NORTHSOLAR λαμβάνει χώρα με την πλήρη θέση σε ισχύ των προβλέψεων του από 29.01.2021 Συμφωνητικού Μετόχων μεταξύ της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, των Πωλητών και της NORTHSOLAR (εφεξής το «Συμφωνητικό Μετόχων»), το οποίο διέπει τις σχέσεις μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας - Στόχου και περιέχει προβλέψεις αναφορικά με τη διοίκησή της (βλ. και Ενότητα Ι.2. κατωτέρω).

¹ Έντυπο συνοπτικής γνωστοποίησης.

² Μέσω της θυγατρικής της ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.

³ Βλ. και στην Ενότητα ΙΙ, ΤΑ ΜΕΡΗ κατωτέρω.

⁴ Βλ. Τμήμα 1 του Εντύπου Γνωστοποίησης σελ. 10.

5. Όσον αφορά στους στρατηγικούς και οικονομικούς λόγους που δικαιολογούν τη συγκέντρωση, οι Γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι «Ο βασικός λόγος για πραγματοποίηση της σκοπούμενης συναλλαγής είναι η είσοδος της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. [...] Ειδικότερα, η εισόδος της ΔΕΠΑ στην αγορά των ΑΠΕ [...] σηματοδοτεί καταρχήν την αναθεωρημένη στρατηγική της ΔΕΠΑ να μετατραπεί από μία εταιρεία φυσικού αερίου με κύρια δραστηριότητα στη χονδρεμπορική αγορά σε μία ενεργειακή εταιρεία που δραστηριοποιείται σε ένα ευρύτερο φάσμα ενεργειακών προϊόντων [...] Με βάση τα προαναφερθέντα, η ΔΕΠΑ ενέταξε στο Επιχειρησιακό της Σχέδιο για το 2020-2024 επενδύσεις για τη δημιουργία ενός «πράσινου» χαρτοφυλακίου άνω των 240 MW, με τη συμμετοχή της σε έργα ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά). [...] Για την υλοποίηση του εν λόγω πλάνου έχει εξ αρχής προβλεφθεί η προοπτική συνεργασιών με εξειδικευμένους φορείς ανάπτυξης τέτοιων έργων [...]»⁵.

Ι.1 ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

6. Το Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών υπεγράφη στις 29.01.2021 - ήτοι ταυτόχρονα με το Συμφωνητικό Μετόχων το οποίο αναλύεται κατωτέρω - και αφορά στη μεταβίβαση από τους Πωλητές στη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ είκοσι τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων (24.500) ονομαστικών μετοχών της NORTHSOLAR, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 49% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της, έναντι του Τιμήματος Αγοράς⁶. Κατά την ημερομηνία σύναψης του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανερχόταν στο ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων ευρώ (€25.000) διαιρούμενο σε πενήντα χιλιάδες (50.000) ονομαστικές μη εισηγμένες μετοχές ονομαστικής αξίας μισό Ευρώ (€ 0,50) έκαστη.

7. Το Τίμημα Αγοράς ισούται με το ποσό των [...], το οποίο καταβάλλεται από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ σε κάθε Πωλητή κατά το ποσοστό συμμετοχής του στις ονομαστικές μετοχές της NORTHSOLAR που μεταβιβάζονται στη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ⁷. Το τριάντα τοις εκατό (30%) του Τιμήματος Αγοράς καταβλήθηκε με την υπογραφή του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών και το υπόλοιπο του Τιμήματος Αγοράς θα καταβληθεί τμηματικά όταν ολοκληρωθούν οι οριζόμενες στο συμφωνητικό ενέργειες, μεταξύ των οποίων η επιτυχής συμμετοχή της NORTHSOLAR σε διαγωνιστική διαδικασία της ΡΑΕ, η υποβολή αίτησης για την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων κ.τ.λ.⁸.

8. Η ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»)»⁹, ενώ εντός

⁵ Βλ. Τμήμα 1 του Εντύπου Γνωστοποίησης σελ. 11-12

⁶ Βλ. άρθρο 1 («Αντικείμενο») του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών, συνημμένου ως Παράρτημα 1 στο Έντυπο Γνωστοποίησης.

⁷ Βλ. άρθρο 3 («Τίμημα Αγοράς») του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

⁸ Βλ. άρθρο 3.4. του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

⁹ Βλ. άρθρο 2 («Μεταβίβαση Μετοχών») του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

δέκα (10) ημερών από την υπογραφή του συμφωνητικού, θα υποβληθεί γνωστοποίηση στη ΡΑΕ για την αλλαγή στη μετοχική σύνθεση της NORTH SOLAR, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ¹⁰.

9. Τέλος, στο Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετόχων περιλαμβάνεται όρος για την αλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής και «ΔΣ») της NORTH SOLAR και την τροποποίηση του Καταστατικού της, κατά τα συμφωνηθέντα στο Συμφωνητικό Μετόχων, διάταξη η οποία θα ενεργοποιηθεί με την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών¹¹.

1.2 ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΜΕΤΟΧΩΝ

10. Μετά την ολοκλήρωση της ως άνω μεταβίβασης μετοχών, η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ καθίσταται μέτοχος και κατέχει ποσοστό 49% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της NORTH SOLAR. Το Συμφωνητικό Μετόχων που υπεγράφη στις 29.01.2021 διέπει τις σχέσεις των Μετόχων και περιέχει τις συμφωνίες των Μερών για τη διοίκηση, τον έλεγχο και την οικονομική διαχείριση της Εταιρείας - Στόχου¹².

11. Ειδικότερα, στο επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας-Στόχου, [...] ¹³. [...] Η θητεία του ΔΣ είναι τριετής¹⁴.

12. [...] ¹⁵. [...] ¹⁶ [...].

13. [...] ¹⁷. [...]

14. [...] ¹⁸. [...] ^{19,20}.

15. [...] ²¹. [...]

16. [...] ²².

10 Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ).

11 Βλ. επίσης και άρθρο 4 («Δικαίωμα Προαίρεσης») του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετόχων.

12 Βλ. Συμφωνητικό Μετόχων συνημμένο ως Παράρτημα 2 στο Έντυπο Γνωστοποίησης.

13 Βλ. άρθρο 3 («Διοικητικό Συμβούλιο και Οργανωτική Διάρθρωση»), παρ. 3.1 («Σύνθεση και Συγκρότηση») του Συμφωνητικού Μετόχων. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους, τούτη λαμβάνει χώρα με πρόσωπο υποδεικνυόμενο από το Μέρος που είχε υποδείξει και το αποχωρήσαν μέλος.

14 Βλ. άρθρο 3 παρ. 3.2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

15 Βλ. άρθρο 3 παρ. 3.6 («Απαρτία και Πλειοψηφία») του Συμφωνητικού Μετόχων.

16 Βλ. την αναλυτική απαρίθμηση όλων των περιπτώσεων στο άρθρο 3 παρ. 3.7 («Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία») Συμφωνητικού Μετόχων.

17 Βλ. άρθρο 4 («Γενική Συνέλευση»), παρ. 4.2 («Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία») του Συμφωνητικού Μετόχων.

18 Βλ. άρθρο 5, παρ. 5.2 («Απαγόρευση μεταβίβασης μετοχών») του Συμφωνητικού Μετόχων, το οποίο ορίζει ότι [...].

19 Βλ. άρθρο 5, παρ. 5.3 («Δικαιώματα προτίμησης της αγοράστριας») του Συμφωνητικού Μετόχων.

20 Συναφώς, σημειώνεται ότι το άρθρο 4 («Δικαίωμα Προαίρεσης»), παρ. 4.1 του ως άνω Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετόχων, ορίζει [...].

21 Βλ. άρθρο 7 («Ισχύς-Περίοδος») του Συμφωνητικού Μετόχων.

22 Βλ. άρθρο 3.7 («Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία») και 4.2.3. του Συμφωνητικού Μετόχων.

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

17. Κατά τα προβλεπόμενα στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν πρόσωπα, τα οποία ελέγχουν τουλάχιστον από άλλη μία επιχείρηση ο καθένας, αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα επιχείρησης, με τρόπο που επιφέρει μόνιμη μεταβολή στη διάρθρωση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, ενώ κατά την περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 6 τα εν λόγω πρόσωπα που αποκτούν κοινό έλεγχο θεωρούνται συμμετέχοντα μέρη και υποχρεούνται σε γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Επιπλέον, σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρ. Επιτροπής (εφεξής «Ε.Επ.») για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων²³, έλεγχος κατά την ως άνω έννοια μπορεί να αποκτάται από φυσικά πρόσωπα, εφόσον τα ίδια τα πρόσωπα αυτά ασκούν περαιτέρω οικονομικές δραστηριότητες (με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται αυτοδικαίως ως οικονομικές επιχειρήσεις) ή εφόσον ελέγχουν μία ή περισσότερες άλλες οικονομικές επιχειρήσεις.

II.1 ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Γνωστοποιούσα)

18. Η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ (υπό το αρχικό όνομα ΔΕΠΑ ΑΕ) ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1988 ως κρατική ανώνυμη εταιρεία με σκοπό την εισαγωγή φυσικού αερίου στην ελληνική ενεργειακή αγορά. Δραστηριοποιείται στην προμήθεια, τη χονδρική και τη λιανική πώληση φυσικού αερίου²⁴. Η μετονομασία της σε ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ έγινε την 20.05.2020, κατόπιν εταιρικού μετασχηματισμού της ΔΕΠΑ ΑΕ μέσω μερικής διάσπασης του κλάδου υποδομών της και απόσχισης του κλάδου διεθνών έργων. Η εταιρεία εδρεύει στο Ηράκλειο Αττικής.

19. Βάσει του καταστατικού της²⁵, σκοπός της εταιρείας, μεταξύ άλλων, είναι η μεταφορά, διανομή και εμπορία φυσικού αερίου, η κατεργασία στερεών και υγρών καυσίμων, η κατασκευή και λειτουργία αγωγών φυσικού αερίου και η παραγωγή, εισαγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.

20. Μέτοχοι της εταιρείας είναι το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής και «ΤΑΙΠΕΔ») με ποσοστό 65% και η εταιρεία Ελληνικά Πετρέλαια (εφεξής και «ΕΛΠΕ») με 35%. Ωστόσο, όπως αναφέρεται στο Έντυπο Γνωστοποίησης²⁶: «[...] Το ΤΑΙΠΕΔ έχει εκκινήσει διαδικασία πώλησης του ως άνω ποσοστού σε ιδιώτη επενδυτή, μέσω διεθνούς διαγωνισμού, ο οποίος είναι σε εξέλιξη.

21. Το ΔΣ της εταιρείας²⁷ με θητεία από 05.09.2019 έως 05.09.2024, έχει ως εξής:

23 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Ε.Επ. για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων», ΕΕφΕυρΕ C 95/16.4.2008 (εφεξής «Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων»), παρ. 12 και 151, καθώς και υποσημείωση 14.

24 Μέσω της θυγατρικής της ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.

25 Βλ. σελ. 16 του Εντύπου Γνωστοποίησης.

26 Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 17.

27 Βάσει εγγράφου ΓΕΜΗ από 17.07.2020 (βλ. Παράρτημα 6 στο Έντυπο Γνωστοποίησης).

Πίνακας 1: ΔΣ ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Θέση	Όνομα
Πρόεδρος	Ιωάννης Παπαδόπουλος
Αντιπρόεδρος	Κωνσταντίνος Ανδρισσόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος	Κωνσταντίνος Ξιφαράς
Μέλος	Παναγιώτης Δημητρόπουλος
Μέλος	Ελένη Ζηλακάκη
Μέλος	Παύλος Καμάρας
Μέλος	Ευάγγελος Κοσμάς
Μέλος	Μαρίκα Λάμπρου
Μέλος	Δημήτριος Σαμόλης
Μέλος	Δημήτριος Σκαλαίος
Μέλος	Ασημάκης Φωτόπουλος

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης

22. Η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ διατηρεί τις παρακάτω ελέγχουσες συμμετοχές:

Πίνακας 2: Ελέγχουσες συμμετοχές ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	100%	Λιανική πώληση φυσ. αερίου ηλεκτρ. ενέργειας	-	Αποκλειστικός
GASTRADE AE	20%	Πλωτή Εγκατάσταση Αποθήκευσης και Επαναεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου	[...]	Κοινός

Πηγή: ΓΔΑ, βάσει απαντητικής επιστολής των Μερών 2345/16.03.2021.

23. Ο κύκλος εργασιών της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ κατά το 2019 ανήλθε στα [...] ευρώ στην ελληνική αγορά.

II.2 ΠΩΛΗΤΕΣ

24. Οι Πωλητές της Εταιρείας - Στόχου και τα αντίστοιχα ποσοστά μεταβίβασης, έχουν ως κάτωθι:

Πίνακας 3: Λίστα Πωλητών της NORTH SOLAR

NORTH SOLAR Μετοχική Σύμβαση	Αριθμός πωλούμενων μετοχών	Ποσοστό επί του Μετοχικού Κεφαλαίου	Αντίτιμο Πώλησης (σε €)
Π. Πετρόχειλος	[...]	[...]	[...]
Α. Γκόλια	[...]	[...]	[...]
Α.-Κ. Καμπούρη	[...]	[...]	[...]
Π. Καμπούρης	[...]	[...]	[...]
Χ. Πετρόχειλος	[...]	[...]	[...]
Ι. Κάτρης	[...]	[...]	[...]
Χ. Κουτσοπιτά	[...]	[...]	[...]
Γ. Συργάνης	[...]	[...]	[...]
Ι. Γεωργίου	[...]	[...]	[...]
MES Ενεργειακή	[...]	[...]	[...]
Κ.Τερζής	[...]	[...]	[...]
Π. Λαγγουράνης	[...]	[...]	[...]
Π. Ζέρβας	[...]	[...]	[...]
Ε. Παλαιολούγκα	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης (σελ. 29-30).

25. Όπως απεικονίζεται στον Πίνακα 3, οι μέτοχοι της Εταιρείας-Στόχου πωλούν συνολικά το 49% περίπου της εταιρείας, με το αντίστοιχο αντάλλαγμα.

26. Σημειώνεται ότι οι μέτοχοι της NORTHSOLAR, έχουν αρκετές ελέγχουσες συμμετοχές σε άλλες εταιρείες. Η οικονομική δραστηριότητα της πλειοψηφίας αυτών είναι πολύ μικρότερου μεγέθους ή και μηδαμινή, όπως καταγράφεται στα στοιχεία που προσκομίστηκαν²⁸. Σημειώνεται ότι κάθε ένας από τους Πωλητές θεωρείται συμμετέχων μέρος.

27. Για λόγους πληρότητας αναφέρονται παρακάτω οι πιο σημαντικές συμμετοχές των Πωλητών:

- Ο Χ. Πετρόχειλος ελέγχει (με ποσοστό [...]%) την εταιρεία [...] (εφεξής και «[...]»), η οποία δραστηριοποιείται στην [...]. Το 2019 είχε κύκλο εργασιών [...] ευρώ και το 2020, βάσει προσωρινών καταστάσεων, περίπου [...] ευρώ. Η μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών οφείλεται στην ανάληψη κατασκευής σημαντικού έργου [...]²⁹.

- Η MES, με κύριο σκοπό 1) την ίδρυση και εκμετάλλευση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, 2) την παραγωγή, προμήθεια και το εμπόριο ηλεκτρικής και άλλων μορφών ενέργειας, και 3) την παραγωγή, εμπορία, μελέτη, εγκατάσταση και λειτουργική υποστήριξη συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ενέργειας, παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας για λογαριασμό ιδιωτών³⁰, ανήκει στον όμιλο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ της ομώνυμης εταιρείας. Συγκεκριμένα, η Μεσόγειος ΑΕ συμμετέχει με 51% στη μετοχική σύνθεση της MES, ασκώντας κοινό έλεγχο με τους μετόχους-φυσικά πρόσωπα [...]³¹. Η ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ «δραστηριοποιείται στις αγορές της διαχείρισης του νερού και της διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων»³². Βάσει των προσκομισθέντων οικονομικών καταστάσεων, ο κύκλος εργασιών της ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ για το 2019 ανήλθε σε [...] ευρώ.

- Στη μετοχική σύνθεση της ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, συμμετέχει κατά 50% η εταιρεία [...], με αποκλειστικό αντικείμενο δραστηριότητας τη συμμετοχή στην εν λόγω εταιρεία. Μέτοχοι της [...] είναι κατά [...] το φυσικό πρόσωπο [...] και κατά [...] η [...]³³. Η [...] διορίζει τα δύο (2) από τα πέντε (5) μέλη του ΔΣ της ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, τα υπόλοιπα τρία (3) διορίζονται από τους υπόλοιπους μετόχους, που είναι τα φυσικά πρόσωπα [...]. Ο έλεγχος στην εταιρεία ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ είναι κοινός³⁴.

II.3 NORTHSOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

(Εταιρεία-Στόχος)

28. Η NORTHSOLAR ιδρύθηκε την 27.01.2021, με έδρα το Χαλάνδρι Αττικής. Το μετοχικό της κεφάλαιο αποτελείται από 50.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50 ευρώ έκαστη. Ο σκοπός της εταιρείας, μεταξύ άλλων, περι-

28 Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολή διευκρινίσεων, Παράρτημα 5.

29 Ό.π., απάντηση 5.

30 Βλ. καταστατικό της εταιρείας, ως Παράρτημα 17 του Εντύπου Γνωστοποίησης.

31 Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολή διευκρινίσεων, απάντ. 7 και Έντυπο σελ. 20.

32 Ό.π., απάντ. 10α.

33 Ό.π., απάντ. 8.

34 Ό.π.

λαμβάνει την κατασκευή και εκμετάλλευση μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας, την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε τρίτους, τη σύνταξη μελετών και την πώληση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού³⁵.

29. Επί της ουσίας η σύσταση της εταιρείας έγινε για τη συγκέντρωση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά πάρκα. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται και στην Ενότητα Ι ανωτέρω, [...].

30. Το ΔΣ της εταιρείας³⁶ με θητεία από 27.01.2021 έως την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων έχει ως εξής:

Πίνακας 4: ΔΣ NORTH SOLAR

Θέση	Όνομα
Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος	Χρήστος Πετρόχειλος
Αναπλ. Πρόεδρος	Παναγιώτης Πετρόχειλος
Μέλος	Παναγιώτης Καμπούρης

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης.

31. Η NORTHSOLAR δεν έχει κύκλο εργασιών, καθώς ιδρύθηκε το 2021.

III. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

III.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

32. Υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης μιας σχεδιαζόμενης συναλλαγής στην ΕΑ προκύπτει όταν συντρέχει η βασική προϋπόθεση της υπαγωγής της πράξης στην έννοια της συγκέντρωσης και επιπλέον πληρούνται τα ποσοτικά κριτήρια και οι τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 6 του ν. 3959/2011.

33. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου (από φυσικά ή νομικά πρόσωπα), μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο³⁷. Ειδικότερα, η είσοδος ενός νέου μετόχου σε μια από κοινού ελεγχόμενη επιχείρηση - είτε επιπλέον των ήδη ελεγχόμενων μετόχων είτε σε αντικατάσταση ενός από αυτούς - αποτελεί επίσης συγκέντρωση που χρήζει κοινοποίησης, παρόλο που η επιχείρηση ελέγχεται από κοινού πριν και μετά την πράξη. Επομένως, η αντικατάσταση ενός ελέγ-

35 Βλ. σελ. 26 Εντύπου Γνωστοποίησης και Παράρτημα 1 στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολή.

36 Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Παράρτημα 4.

37 Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, έλεγχος συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, ενώ όσον αφορά τα μέσα απόκτησης ελέγχου ορίζεται ότι ο έλεγχος δύναται να απορρέει μεταξύ άλλων από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών.

χοντος μετόχου ή η είσοδος ενός νέου μετόχου σε μια από κοινού ελεγχόμενη επιχείρηση αποτελεί μεταβολή στην ποιότητα του ελέγχου³⁸.

34. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011: «Η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του παρόντος άρθρου»³⁹. Σημειώνεται πως, σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η παράγραφος αυτή αφορά στη δημιουργία κοινής επιχείρησης, ήτοι πράξη κατόπιν της οποίας επιχείρηση που ελέγχεται από κοινού από τουλάχιστον δύο άλλες επιχειρήσεις εμφανίζεται στην αγορά, χωρίς να ασκεί επιρροή το κατά πόσον η επιχείρηση που ελέγχεται πλέον από κοινού προϋπήρχε ή όχι, διότι συστατικό στοιχείο της έννοιας της συγκέντρωσης δεν είναι η δημιουργία επιχειρήσεως αλλά η μεταβολή του ελέγχου επιχειρήσεως⁴⁰. Συνεπώς, οι εξής προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται προκειμένου η δημιουργία κοινής επιχείρησης να συνιστά συγκέντρωση: α) άσκηση κοινού ελέγχου από τους μετόχους⁴¹ και β) η επιχείρηση να εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας, ήτοι να είναι λειτουργικά, και επομένως οικονομικά, αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη⁴².

35. Εν προκειμένω, η γνωστοποιηθείσα πράξη αφορά στην απόκτηση από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της NORTH SOLAR, η οποία πριν από την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας συναλλαγής τελεί υπό τον έλεγχο των Πωλητών⁴³. Συνεπώς, πρόκειται για μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου επί της NORTH SOLAR λόγω της εισόδου νέου μετόχου, ο οποίος αποκτά τον κοινό έλεγχο, ήτοι για τη μετάβαση από τον από κοινού έλεγχο μεταξύ των Πωλητών σε από κοινού έλεγχο μεταξύ της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και των Πωλητών. Ως εκ τούτου, δέον είναι να εξετασθεί αφενός μεν η ύπαρξη κοινού ελέγχου επί της Εταιρείας – Στόχου, αφετέρου δε η ύπαρξη λειτουργικής αυτονομίας της Εταιρείας – Στόχου έναντι της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και των Πωλητών.

III.1.1 ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

36. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται *de jure* ή/και *de facto* εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση, είτε όταν η αποκλειστικά

38 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 87.

39 Για τις κοινές επιχειρήσεις που συνιστούν συγκεντρώσεις, βλ. Goyder, *ECCompetition Law*, 4th edition, Oxford University Press, 2003, σελ. 406 επ. Βλ. επίσης σχετικά Σουφλερό, Η κοινή θυγατρική επιχείρηση στο εταιρικό δίκαιο και στο δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, ΧρΙΔ Δ/2004, σελ. 865 επ.

40 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 92 και απόφαση ΔΕΚ, C-248/16, Austria Asphalt GmbH & Co OG κατά Bundeskartellamt, σκ. 26 και 28.

41 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων υποσημείωση 84.

42 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παράγραφοι 92 και 93.

43 Βλ. ανωτέρω Ενότητα Ι. Η Γνωστοποιηθείσα πράξη.

ελέγχουσα επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της αποκτώμενης επιχείρησης, είτε όταν ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να προβάλλει αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις μιας επιχείρησης, αλλά δεν έχει, από μόνος του, την εξουσία να επιβάλει τις εν λόγω αποφάσεις (αρνητικός αποκλειστικός έλεγχος)⁴⁴. Ο αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται *de jure*, ήτοι σε νομική βάση, όταν η επιχείρηση αποκτά την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας, μέσω συμβατικών διατάξεων, περιεχόμενων π.χ. στο καταστατικό της ή σε συμφωνητικό μετόχων. Σημειώνεται επιπλέον ότι το προνόμιο εξαγοράς ή μετατροπής μετοχών δεν μπορεί αφ' εαυτού να εξασφαλίσει αποκλειστικό έλεγχο, εκτός εάν πρόκειται να ασκηθεί στο προσεχές μέλλον με βάση νομικά δεσμευτικές συμφωνίες⁴⁵.

37. Κοινός έλεγχος υφίσταται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση. Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Επισημαίνεται, συναφώς, ότι κοινός έλεγχος μπορεί να υπάρχει ακόμη και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ισότητα ψήφων ή εκπροσώπησης στα όργανα λήψης αποφάσεων μεταξύ των δύο μητρικών εταιρειών ή υπάρχουν περισσότερες από δύο μητρικές επιχειρήσεις με μειοψηφικές συμμετοχές σε άλλη επιχείρηση⁴⁶. Εξάλλου, ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας ενός ή περισσότερων μητρικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις⁴⁷. Ως εκ τούτου, οι μέτοχοι αυτοί πρέπει να καταλήξουν σε μια από κοινού συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης και πρέπει

44 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 54.

45 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

46 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 65.

47 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 65 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. απόφαση ΠΕΚ T-2/93, Air France κατά Επιτροπής, σκ. 64-65 (κοινός έλεγχος υπήρχε τότε οι μείζονος σημασίας αποφάσεις έπρεπε να εγκριθούν στο ΔΣ τουλάχιστον από δύο μέλη, διορισμένα από έκαστο εκ των συμβαλλομένων μελών) και απόφαση Ε.Επ.Μ.010 - Conagra/ Idea, σκ. 6 (κοινός έλεγχος υπήρχε διότι απαιτούνταν πλειοψηφία 75% στη Γενική Συνέλευση προκειμένου να εγκριθούν ζητήματα στρατηγικής σημασίας όπως η έγκριση του προϋπολογισμού και των στρατηγικών σχεδίων, σημαντικές επενδύσεις της εταιρείας κ.λπ.). Βλ. και ΕΑ 626/2016, σκ. 110 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. M.409- ABB/RENAULTAUTOMATION, σκ. 6 (η ύπαρξη κοινού ελέγχου θεμελιώθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ομοφωνίας στο ΔΣ σε θέματα βασικά όπως ο διορισμός διευθύνοντος συμβούλου, η αποδοχή του προϋπολογισμού, η έγκριση δανείων και επενδύσεων) και υπόθεση COMP/M.4191-THALES/DCN, παρ. 9, όπου ο έλεγχος θεωρήθηκε κοινός λόγω απαιτούμενης ομοφωνίας επί του προϋπολογισμού και του τριετούς πλάνου. Επιπλέον, βλ. και ΕΑ 427/V/2009, με παραπομπές σε σχετική νομολογία, καθώς και την απόφαση ΔιοικΕφΑθ 1966/2012, με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή κατά της συγκεκριμένης απόφασης.

να συνεργασθούν⁴⁸. Κοινός έλεγχος υφίσταται και όταν οι μειοψηφούντες μέτοχοι έχουν πρόσθετα δικαιώματα, τα οποία τους επιτρέπουν την άσκηση αρνησικυρίας επί αποφάσεων, που έχουν ουσιώδη σημασία για την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης. Τα δικαιώματα αρνησικυρίας μπορεί να προβλέπονται στο καταστατικό της κοινής επιχείρησης ή σε συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων ή προσώπων που ασκούν τον κοινό έλεγχο (συμφωνίες μετόχων). Μπορεί, δε, να προκύπτουν από την ειδική πλειοψηφία που απαιτείται για τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, στον βαθμό που οι ιδρυτικές επιχειρήσεις εκπροσωπούνται στο εν λόγω συμβούλιο⁴⁹. Τα ως άνω δικαιώματα αρνησικυρίας τα οποία συνήθως συνεπάγονται κοινό έλεγχο, αφορούν σε αποφάσεις και θέματα, όπως ο προϋπολογισμός, το επιχειρηματικό σχέδιο, σημαντικές επενδύσεις ή ο διορισμός των ανώτερων διοικητικών στελεχών. Διευκρινίζεται ότι για την άσκηση του κοινού ελέγχου δεν απαιτείται να έχουν οι επιχειρήσεις εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης⁵⁰.

38. Κρίσιμο στοιχείο συνεπώς είναι τα δικαιώματα αρνησικυρίας να παρέχουν επαρκείς δυνατότητες στις αφορώσες επιχειρήσεις, ώστε να ασκούν την εν λόγω επιρροή όσον αφορά τη στρατηγική επιχειρησιακή συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης⁵¹. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι για την απόκτηση κοινού ελέγχου ο μειοψηφών μέτοχος δεν απαιτείται να έχει όλα τα προαναφερθέντα δικαιώματα αρνησικυρίας. Αρκεί και η ύπαρξη ορισμένων μόνο ή ακόμα και ενός από τα δικαιώματα αυτά. Κατά πόσον αυτό ισχύει ή όχι εξαρτάται από το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ίδιου του δικαιώματος αρνησικυρίας, καθώς και από τη σημασία που έχει στα πλαίσια της συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης⁵².

39. Εν προκειμένω, το ποσοστό του 49% κατά το οποίο εισέρχεται η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ στην Εταιρεία - Στόχο δεν δύναται άνευ ετέρου να της προσδώσει έλεγχο (αποκλειστικό ή κοινό), ενόψει των όρων του Συμφωνητικού Μετόχων που έχει συναφθεί από τα Μέρη, με αντικείμενο τη ρύθμιση των επιμέρους ζητημάτων που αφορούν τη διοίκηση, τον έλεγχο και την οικονομική διαχείριση της Εταιρείας - Στόχου⁵³.

48 Βλ. και ΠΕΚ, T-282/02, CementbouwHandel, σκ. 42, 52 και 67. Σημειώνεται ότι μόνο η δυνατότητα άσκησης της επιρροής αυτής και η απλή ύπαρξη των δικαιωμάτων αρνησικυρίας είναι αρκετή, χωρίς να είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι αυτός που αποκτά κοινό έλεγχο στην κοινή εταιρεία θα ασκήσει πραγματικά την αποφασιστική του επιρροή.

49 Βλ. και P. Fotis and N. Zevgolis, *The Competitive Effects of Minority Shareholdings, Legal and Economic issues*, Hart Publishing, 2016, σελ. 148 και νομολογία στην οποία παραπέμπουν, ιδίως Απόφαση της Ε.Επ. IV/M.970 - TKS/ITWSignode/Titan (06.05.1998), σκ. 9.

50 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 67.

51 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, ό.π. παρ. 67.

52 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, ό.π. παρ. 67.

53 Βλ. και την περιγραφή των βασικών όρων του Συμφωνητι-

40. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ως άνω Συμφωνητικού Μετόχων, [...] ⁵⁴. [...] ⁵⁵. Παρότι δεν υπάρχει κάποια επιμέρους συμφωνία μεταξύ των δεκατεσσάρων (14) Πωλητών (ως ομάδα) για την υπόδειξη των [...] μελών του ΔΣ της Εταιρείας - Στόχου⁵⁶, από τις ως άνω προβλέψεις προκύπτει ότι η πλειοψηφία των μελών του ΔΣ της Εταιρείας - Στόχου θα ορίζονται από κάποιους ή από όλους τους Πωλητές, ανάλογα και με την παρουσία τους στη ΓΣ όταν αυτή εκλέγει το ΔΣ (βλ. αμέσως παρακάτω).

41. [...] ⁵⁷. [...] ⁵⁸ [...] ⁵⁹, [...] ⁶⁰, [...] ⁶¹. [...] ⁶², [...] ⁶³. [...] ⁶⁴ [...]

42. [...] ⁶⁵. [...] ⁶⁶, [...] ⁶⁷. [...] ⁶⁸: [...] ⁶⁹. [...]

43. Σε περίπτωση που το ΔΣ δεν μπορεί να λάβει απόφαση για ένα εκ των ως άνω ζητημάτων σε δύο διαδοχικές συνεδριάσεις, οπότε επέρχεται αδυναμία λήψης απόφασης από το ΔΣ (deadlock), η ΓΣ της Εταιρείας - Στόχου είναι αρμόδια να αποφασίζει⁷⁰. Στην περίπτωση αυτή, η ΓΣ αποφασίζει με αυξημένη απαρτία των 2/3 των μετόχων του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας - Στόχου, ήτοι με 66,66% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, και την πλειοψηφία του 60% των εκπροσωπούμενων σε αυτή ψήφων, η δε επαναληπτική ΓΣ βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν σε αυτήν [...] ⁷¹. [...]

44. [...] ⁷².

κού Μετόχων στην Ενότητα I, Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ, υπό Ενότητα I.1.2. ανωτέρω.

54 Βλ. άρθρο 3 («Διοικητικό Συμβούλιο και Οργανωτική Διάρθρωση»), αρ. 3.1 («Σύνθεση και Συγκρότηση») του Συμφωνητικού Μετόχων.

55 Ό.π.

56 Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 2345/16.03.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (ερώτηση 3).

57 [...] Βλ. άρθρο 4 («Γενική Συνέλευση») και, συγκεκριμένα, την παρ. 4.2.2. («Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία») του Συμφωνητικού Μετόχων.

58 Βλ., συναφώς, και περ. (δ) άρθρου 8 («Συνομολογήσεις, Εγγυήσεις και Δεσμεύσεις») του Συμφωνητικού Μετόχων, το οποίο ορίζει ότι «[...]».

59 Βλ. περ. (β) άρθρου 3.3 («Υποχρεώσεις ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου») του Συμφωνητικού Μετόχων.

60 Βλ. περ. (γ) άρθρου 3.3 («Υποχρεώσεις ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου») του Συμφωνητικού Μετόχων, σε συνδυασμό με το άρθρο 3.1. αυτού.

61 Βλ. άρθρο 3 («Διοικητικό Συμβούλιο και Οργανωτική Διάρθρωση»), αρ. 3.1 («Σύνθεση και Συγκρότηση») του Συμφωνητικού Μετόχων, δεύτερη παρ., όπου προβλέπεται ότι «[...]».

62 Βλ. άρθρο 3.3 («Υποχρεώσεις ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου») του Συμφωνητικού Μετόχων.

63 Ό.π.

64 Ανεξαρτήτως της όποιας διασφάλισης ήδη παρέχει η σχετική πρόβλεψη περί της σύνθεσης του ΔΣ (άρθρο 3.1) στο Συμφωνητικό Μετόχων και μεταγενέστερα στο Καταστατικό.

65 Βλ. άρθρο 3.7 Συμφωνητικού Μετόχων.

66 Βλ. άρθρο 3.7 Συμφωνητικού Μετόχων.

67 Βλ. άρθρο 3.6 Συμφωνητικού Μετόχων.

68 Βλ. άρθρο 3.7 Συμφωνητικού Μετόχων

69 Βλ. την ενδεικτική απαρίθμηση στην παρ. 67 της Κωδικοποιημένης ανακοίνωσης για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

70 Βλ. περ. 10 άρθρου 4.2.2. του Συμφωνητικού Μετόχων.

71 Βλ. άρθρο 4 («Γενική Συνέλευση»), αρ. 4.2.2. του Συμφωνητικού Μετόχων.

72 Βλ. άρθρο 9.2.2 του Συμφωνητικού Μετόχων με την απα-

45. Ενόψει όλων των ανωτέρω, προκύπτει ότι η πρόθεση της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και των Πωλητών είναι η από κοινού διοίκηση της Εταιρείας - Στόχου, η οποία αποτυπώνεται και υλοποιείται με τις ανωτέρω διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων⁷³ και συνεπώς συντρέχουν εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις του *de jure* κοινού ελέγχου από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και τους Πωλητές επί της Εταιρείας - Στόχου. Τέλος, το δικαίωμα προαίρεσης της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, δεν αναιρεί το συμπέρασμα για τον κοινό έλεγχο δεδομένου ότι αφεαυτού το εν λόγω δικαίωμα δεν μπορεί να εξασφαλίσει αποκλειστικό έλεγχο από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ.

III.1.2 ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

46. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηριστεί ως συγκέντρωση μια κοινή επιχείρηση, είναι να εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας. Η κοινή επιχείρηση εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης επιχείρησης όταν αυτή δραστηριοποιείται στην αγορά εκτελώντας τις συνήθεις λειτουργίες των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στην ίδια αγορά, έχει αυτοτελή διαχείριση και διαθέτει επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους, προσωπικό και πάγια στοιχεία ενεργητικού, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα σε μόνιμη βάση⁷⁴. Σημειώνεται ότι το προσωπικό δεν πρέπει κατ' ανάγκη να απασχολείται από την ίδια την κοινή επιχείρηση, ενώ είναι δυνατή και η απόσπαση προσωπικού από τις ιδρυτικές εταιρείες, εάν αυτό γίνεται μόνο για την περίοδο εκκίνησης ή εάν η κοινή επιχείρηση συναλλάσσεται με τις ιδρυτικές εταιρείες υπό όρους ανταγωνισμού και συνεπώς είναι ελεύθερη να προσλάβει τους δικούς της εργαζομένους ή να βρει προσωπικό μέσω τρίτων⁷⁵. Το γεγονός ότι μια κοινή επιχείρηση μπορεί να είναι λειτουργικά, και επομένως οικονομικά, αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη δεν σημαίνει ότι διαθέτει αυτονομία όσον αφορά τη λήψη των στρατηγικών της αποφάσεων. Αρκεί, για το κριτήριο της λειτουργικής αυτονομίας, η επιχείρηση να είναι αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη⁷⁶.

47. Αντίθετα, όταν η κοινή επιχείρηση περιορίζεται στην άσκηση επικουρικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τις δραστηριότητες των ιδρυτικών της επιχειρήσεων, ή έχει ευκαιριακό χαρακτήρα, τότε δεν πρόκειται για

ρίθμιση των περιπτώσεων.

73 Διευκρινίζεται ότι κατά ρητή πρόβλεψη του Συμφωνητικού Μετόχων, το Καταστατικό της Εταιρείας θα τροποποιηθεί προκειμένου να αποτυπώνει (στον βαθμό που επιτρέπεται από τις διατάξεις του Ν. 4548/2018) τις διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων για τη σύνθεση του ΔΣ, τα θέματα αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας ΔΣ και ΓΣ, βλ. άρθρο 3.7 και 4.2.3 του Συμφωνητικού Μετόχων.

74 Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 94. Βλέπε επίσης αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.3003 – Electrabel/Energialtaliana/Interpower, IV/JV.22 – Fujitsu/Siemens, COMP/M.1926-Telefonica/Tyco/JV και COMP/M.1913-LufthansaMenzies/ LGS/ JV.

75 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων παρ. 94.

76 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 93.

λειτουργικά αυτόνομη επιχειρηματική μονάδα. Το ίδιο συμβαίνει όταν η λειτουργία της κοινής επιχείρησης βασίζεται σε σημαντικό βαθμό σε αγορές ή πωλήσεις που πραγματοποιεί με τις ιδρυτικές επιχειρήσεις, όχι μόνο κατά τη διάρκεια εκκίνησης της επιχείρησης, οπότε και η συνδρομή αυτή θα ηδύνατο να θεωρηθεί δικαιολογημένη προκειμένου η κοινή επιχείρηση να κατορθώσει να διεισδύσει στη σχετική αγορά, αλλά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα⁷⁷. Σημειώνεται ότι, κατά κανόνα, η ανεκτή χρονική διάρκεια της περιόδου εκκίνησης για μια κοινή επιχείρηση δεν δύναται να υπερβεί την τριετία, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στην εν λόγω αγορά⁷⁸. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι εφόσον η κοινή επιχείρηση εξακολουθεί και μετά την πάροδο τριών ετών από την ίδρυσή της να ασκεί επικουρικές δραστηριότητες, τότε δεν θεωρείται ότι επιτελεί τις λειτουργίες αυτόνομης οικονομικής μονάδας με την έννοια των άρθρων 5 επ. του ν. 3959/2011⁷⁹.

48. Εν προκειμένω, η Εταιρεία-Στόχος θα δραστηριοποιηθεί στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ [...]⁸⁰.

49. Η Εταιρεία-Στόχος θα έχει περιουσιακή αυτοτέλεια, υπό την έννοια ότι θα είναι φορέας της υλοποίησης των φωτοβολταϊκών σταθμών κατέχοντας τις απαιτούμενες για τη λειτουργία των σταθμών προαναφερθείσες Βεβαιώσεις Παραγωγού (όταν εγκριθεί η μεταβίβασή τους από τη ΡΑΕ), καθώς και την ιδιοκτησία επί των φωτοβολταϊκών σταθμών⁸¹.

50. Συνεπώς, επί τη βάση της ως άνω περιουσιακής αυτοτέλειας αλλά και του αντικείμενου της Εταιρείας - Στόχου που διαφοροποιείται από το αντικείμενο των Γνωστοποιουσών, η λειτουργία της Εταιρείας - Στόχου θα πραγματοποιείται κατά τρόπο αυτόνομο από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και τις εταιρείες που ανήκουν στους Πωλητές ιδίως στο στάδιο που έπεται της έναρξης λειτουργίας της, που συνίσταται στη λειτουργία των φωτοβολταϊκών σταθμών και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

51. Τούτο επιρρωννύεται από το γεγονός ότι η Εταιρεία - Στόχος δεν θα συναλλάσσεται με τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ή τις εταιρείες που ανήκουν στους Πωλητές, ούτε θα υφίσταται μεταξύ τους σχέση πελάτη - προμηθευτή⁸². Σημειώνεται εξάλλου ότι ο τρόπος λειτουργίας

77 Ό.π.

78 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 94, 97 και 105.

79 Εφόσον η κοινή επιχείρηση πρόκειται να πραγματοποιεί σε μόνιμη βάση πωλήσεις προς τις ιδρυτικές της εταιρείες η οικονομική της αυτονομία τίθεται εν αμφιβόλω. Μπορεί να θεωρηθεί εντούτοις ότι αν η κοινή επιχείρηση συναλλάσσεται εμπορικά με τις ιδρυτικές της εταιρείες κατά τον ίδιο τρόπο όπως με τρίτους, μπορεί να αρκεί να πραγματοποιεί σε τρίτους τουλάχιστον το 20% των προβλεπόμενων πωλήσεων της.

80 Βλ. τις αιτήσεις μεταβίβασης Βεβαιώσεων Παραγωγού (ενώπιον της ΡΑΕ) που προσκομίσθηκαν ως Παράρτημα 11 στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 απαντητική επιστολή των Γνωστοποιουσών.

81 Βλ. τις σχετικές δηλώσεις των Μερών στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 απαντητική επιστολή των Γνωστοποιουσών (ερώτηση 4).

82 Εξαιρουμένης μόνο [...]

της αγοράς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας⁸³ επιβεβαιώνει ότι δεν υφίσταται εν τοις πράγμασι σχέση πελάτη - προμηθευτή μεταξύ της Εταιρείας - Στόχου και της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ή των εταιρειών που ανήκουν στους Πωλητές αναφορικά με την κύρια δραστηριοποίηση της Εταιρείας-Στόχου, ήτοι τη λειτουργία των φωτοβολταϊκών σταθμών και την παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας⁸⁴, καθώς η Εταιρεία-Στόχος, που θα είναι παραγωγός ΑΠΕ, θα πωλεί απευθείας στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ). Ο ως άνω τρόπος λειτουργίας της αγοράς αποκλείει οποιαδήποτε διμερή συμβόλαια φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Εταιρείας - Στόχου και της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ή των εταιρειών που ανήκουν στους Πωλητές.

52. Ως προς το κόστος κατασκευής και εν γένει το κόστος επένδυσης των φωτοβολταϊκών σταθμών σημειώνεται ότι, όπως αναφέρεται από τις Γνωστοποιούσες, [...]»⁸⁵. Συγκεκριμένα, [...]»⁸⁶, [...].

53. Ως προς το προσωπικό της Εταιρείας - Στόχου, σημειώνεται ότι επί του παρόντος αυτή δεν διαθέτει ίδιο προσωπικό, καθώς όπως σημειώνεται από τις Γνωστοποιούσες, «[...]»⁸⁷. Επιπλέον, οι Γνωστοποιούσες εκτιμούν ότι τυχόν συνεισφορά πόρων από τους Μετόχους θα λάβει χώρα μέχρι την έναρξη εμπορικής λειτουργίας της Εταιρείας - Στόχου, ενώ σημειώνουν ότι η Εταιρεία - Στόχος είναι ελεύθερη να συνάψει συμβάσεις απασχόλησης με προσωπικό που θα επιλέξει η ίδια⁸⁸. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα και με την κοινοτική νομοθεσία, το προσωπικό δεν πρέπει κατ' ανάγκη να απασχολείται από την ίδια την κοινή επιχείρηση, ενώ είναι δυνατή και η απόσπαση προσωπικού από τις ιδρυτικές εταιρείες, εάν αυτό γίνεται μόνο για την περίοδο εκκίνησης ή εάν η κοινή επιχείρηση συναλλάσσεται με τις ιδρυτικές εταιρείες υπό όρους ανταγωνισμού και συνεπώς είναι ελεύθερη να προσλάβει τους δικούς της εργαζομένους ή να βρει προσωπικό μέσω τρίτων⁸⁹, στοιχεία που εκτιμάται ότι συντρέχουν εν προκειμένω, καθώς τυχόν απασχόληση προσωπικού των Γνωστοποιουσών θα λάβει χώρα μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

83 Που περιγράφεται αναλυτικά στην Ενότητα IV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ κατωτέρω.

84 Στο πλαίσιο αυτό και οι Γνωστοποιούσες σημειώνουν στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 (ερώτηση 4 β) απαντητική επιστολή τους: «[...]».

85 Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολή παροχής στοιχείων των Γνωστοποιουσών (απάντηση στην ερώτηση 4).

86 Βλ. Άρθρο 2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

87 Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολής παροχής στοιχείων των Γνωστοποιουσών (ερώτηση 4).

88 Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολής παροχής στοιχείων των Γνωστοποιουσών (ερώτηση 4).

89 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 94 Βλ. επίσης την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής IV/M.527 - Thomson / Deutsche Aerospace AG, σκ. 10, στην οποία αναφέρεται ότι μέρος του προσωπικού της κοινής εταιρείας θα παραχωρείται από τις μητρικές. Βλ. επίσης την απόφαση της ΕΕ IV/M.585 - VoestAlpineIndustrieanlagenbauGmbH / DavyInternationalLtd., σκ. 8, στην οποία αναφέρεται ότι κατά την αρχική περίοδο λειτουργίας της κοινής επιχείρησης θα λάβει από τις μητρικές τόση τεχνογνωσία και προσωπικό όσο χρειάζεται.

54. Τέλος, ως προς τον μόνιμο χαρακτήρα της Εταιρείας - Στόχου, σημειώνεται ότι αυτή έχει, δυνάμει των καταστατικών διατάξεων, αόριστη διάρκεια⁹⁰, στοιχείο που συνηγορεί υπέρ του μόνιμου χαρακτήρα της Εταιρείας - Στόχου.

55. Ενόψει των ανωτέρω στοιχείων, ήτοι της περιουσιακής αυτοτέλειας της Εταιρείας - Στόχου, της μη ύπαρξης σχέσης πελάτη- προμηθευτή μεταξύ της Εταιρείας - Στόχου και της ΔΕΠΑ ή των Πωλητών και της κάλυψης του κόστους επένδυσης κατά κύριο λόγο μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, εκτιμάται ότι η Εταιρεία - Στόχος θα εκπληρώνει μόνιμα τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας και συνεπώς διαθέτει λειτουργική αυτονομία.

56. Συνεπώς, δεδομένης της ύπαρξης κοινού ελέγχου επί της Εταιρείας - Στόχου⁹¹ και της λειτουργικής αυτονομίας αυτής⁹², προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου στη NORTHSOLAR και ως εκ τούτου η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων.

III.1.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ - ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

57. Για τον καθορισμό της αρμοδιότητας, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις που μετέχουν σε μια συγκέντρωση, και ειδικότερα σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Ε.Επ. για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων⁹³ «[σ]την περίπτωση της απόκτησης κοινού ελέγχου νεοσυσταθείσας επιχείρησης, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται όλες οι εταιρίες οι οποίες αποκτούν τον έλεγχο της νεοσυσταθείσας επιχείρησης (η οποία καθώς δεν υπάρχει ακόμα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συμμετέχουσα επιχείρηση, και επιπλέον δεν έχει ακόμα δικό της κύκλο εργασιών). Ο ίδιος κανόνας ισχύει όταν μια επιχείρηση συνεισφέρει προϋπάρχουσα θυγατρική ή δραστηριότητα (επί της οποίας ασκούσε προηγουμένως αποκλειστικό έλεγχο) σε νεοσύστατη κοινή επιχείρηση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, καθεμιά από τις επιχειρήσεις που ασκούν από κοινού έλεγχο θεωρείται ως συμμετέχουσα επιχείρηση, ενώ κάθε εταιρεία ή δραστηριότητα που έχει παραχωρηθεί στην κοινή επιχείρηση δεν αποτελεί συμμετέχουσα επιχείρηση [...]»⁹⁴.

58. Στην παρούσα, η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ θα αποκτήσει επί της νεοσυσταθείσας NORTHSOLAR, τον έλεγχο από κοινού με τους Πωλητές οι οποίοι προ της ολοκλήρωσης της συναλλαγής ελέγχουν τη NORTHSOLAR. Ως συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, για τον σκοπό

90 Βλ. σχετικά το άρθρο 4 (Κεφάλαιο 1) του Καταστατικού της Εταιρείας - Στόχου που προσκομίσθηκε ως Παράρτημα 4 της υπ' αριθμ. πρωτ. 1913/01.03.2021 Γνωστοποίησης Συγκέντρωσης.

91 Όπως αναλύεται στις παρ. 37επ. ανωτέρω.

92 Βλ. παρ. 47επ. ανωτέρω.

93 Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (παρ. 139).

94 Ό.π. παρ. 140 όπου επιπλέον, αναφέρεται ότι «[δ]ιαφορετική είναι η κατάσταση όταν οι επιχειρήσεις αποκτούν για πρώτη φορά από κοινού έλεγχο επί προϋπάρχουσας επιχείρησης ή δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται, αφενός, καθεμιά από τις επιχειρήσεις που αποκτούν κοινό έλεγχο και, αφετέρου, η προϋπάρχουσα αποκτώμενη επιχείρηση ή δραστηριότητα».

του καθορισμού της αρμοδιότητας, θεωρούνται, κατά τα ανωτέρω, καθεμία από τις αποκτώσες τον έλεγχο εταιρείες και τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ήτοι η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και κάθε Πωλητής, και όχι η NORTH SOLAR.

59. Σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσον καλύπτονται τα κατώτερα όρια γνωστοποίησης που καθορίζονται στη νομοθεσία, όταν μια επιχείρηση που συμμετέχει σε μια συγκέντρωση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, τότε δεν λαμβάνεται υπόψη μόνο ο κύκλος εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, αλλά ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εκείνων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση διατηρεί δεσμούς, οι οποίοι συνίστανται στα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο άρθρο 5, παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 [και οι οποίοι ταυτίζονται με αυτά που απαριθμούνται στο άρθρο 10, παρ. 4 του ν. 3959/2011]⁹⁵. Επιπλέον, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο έλεγχος αποκτάται από φυσικό πρόσωπο, για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών του φυσικού προσώπου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που ελέγχει το φυσικό αυτό πρόσωπο⁹⁶.

60. Εν προκειμένω, κατά δήλωση των εταιρειών και σύμφωνα με τα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία βάσει του άρθρου 10 του ν. 3959/2011, το τελευταίο διαθέσιμο οικονομικό έτος (2019), οι κύκλοι εργασιών παρατίθενται στον πίνακα 5.

Πίνακας 5. Κύκλοι εργασιών έτους 2019 (σε ευρώ) ⁹⁷		
	Παγκόσμια αγορά	Ελληνική αγορά
ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ (I)	[...]	[...]
Όμιλος ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (II) ⁹⁸	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ (I+II)	[...]	[...]

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης (και Παραρτήματα 9 και 17), υπ' αριθμ. πρωτ. 3105/07.04.2021 (μήνυμα ηλ. ταχυδρ.)

61. Βάσει των προαναφερόμενων στον Πίνακα 5 κύκλων εργασιών πληρούνται τα ποσοτικά όρια που τίθενται με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 6 του

95 Κωδικοποιημένη ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, παρ. 175.

96 Ο.π. παρ. 151.

97 Ως προς τους λοιπούς Πωλητές που είναι φυσικά πρόσωπα και θεωρούνται συμμετέχοντα μέρη για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω υπό Ενότητα II.2 ΠΩΛΗΤΕΣ, δεν γίνεται αναφορά στους κύκλους εργασιών του καθενός για το έτος 2019 καθώς τα ελάχιστα κατώφλια γνωστοποίησης στην ΕΑ, όπως αυτά προσδιορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 πληρούνται από τη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και τη ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ.

98 Το κριτήριο των 15 εκ. ευρώ πληρείται εάν ληφθεί υπόψη μόνο ο κ.ε. της ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, μίας εκ των εταιριών που ασκεί κοινό έλεγχο με φυσικά πρόσωπα επί της Πωλήτριας ΜΕΣ (βλ. παρ. 27), συνεπώς πληρείται και με τον συνυπολογισμό των κύκλων εργασιών των λοιπών Πωλητών – φυσικών προσώπων και των εταιριών που ελέγχουν (περίπου 10 εκ. ευρώ, βλ. Παράρτημα της παρούσας). Σε κάθε περίπτωση δε, σχεδόν το σύνολο του κ.ε. πραγματοποιείται στην ελληνική αγορά.

ν. 3959/2011⁹⁹, δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών στην Ελλάδα, τουλάχιστον δύο εκ των συμμετεχόντων στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, ήτοι της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ και του Ομίλου ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, για το έτος 2019 υπερβαίνει έκαστος τα 15.000.000 ευρώ και ανέρχεται σε [...] και [...] ευρώ αντιστοίχως, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών μόνον της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ανέρχεται στα [...] ευρώ (ήτοι υπερβαίνει τα 150.000.000 Ευρώ) για το έτος 2019.

62. Ως προς τον ελέγχοντα μέτοχο της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, το ΤΑΙΠΕΔ ενεργεί περισσότερο ως δημόσια αρχή που περιορίζεται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος παρά ως μέτοχος¹⁰⁰, δεδομένου ότι το ΤΑΙΠΕΔ έχει ως σκοπό την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου¹⁰¹ και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος¹⁰², ότι το προϊόν της αξιοποίησης χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους της χώρας¹⁰³, ότι έχει περιορισμένη

99 «1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

100 Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2008/С 95/01) παρ. 53 : «Πάντως, τα προνόμια που ασκεί το κράτος ως δημόσια αρχή και όχι ως μέτοχος, εφόσον περιορίζονται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος, δεν συνιστούν έλεγχο κατά την έννοια του κανονισμού συγκεντρώσεων, στον βαθμό που δεν έχουν ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα τον εκ μέρους του κράτους καθοριστικό επηρεασμό των δραστηριοτήτων της επιχείρησης», σχετικά βλ. γνωστοποίηση σελ. 32 παρ. 83 και την υπ' αριθμ. πρωτ. 4929/13.08.2018 επιστολή.

101 Βλ. παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152) Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015. «Το Ταμείο έχει αποκλειστικό σκοπό την Αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και περιουσιακών στοιχείων «Ν.Π.Δ.Δ.» ή των δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εσόδων».

102 Βλ. παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 «Το Ταμείο λειτουργεί για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, δεν υπάγεται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και δεν εφαρμόζονται σε αυτό, καθώς και στις εταιρείες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Ταμείο, οι διατάξεις που διέπουν εταιρείες που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο, με εξαίρεση όσων ρητά ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου».

103 Βλ. παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 «2. Το προϊόν αξιοποίησης χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους της χώρας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 17 του επόμενου άρθρου».

διάρκεια¹⁰⁴ και ότι δεν ενοποιεί στις οικονομικές του καταστάσεις τα αποτελέσματα των εταιρειών που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτό¹⁰⁵.

63. Επιπλέον, η παρούσα δεν έχει κοινοτική διάσταση, διότι δεν πληρούνται τα κριτήρια που τίθενται από το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004¹⁰⁶. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση έχει εθνική διάσταση και υπόκειται σε γνωστοποίηση ενώπιον της ΕΑ.

III.2 ΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΚΑΙ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

64. Το Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών καθώς και το Συμφωνητικό Μετόχων, όπως αυτά περιγράφονται ανωτέρω¹⁰⁷ υπεγράφησαν στις 29.01.2021, η δε γνωστοποίηση υπεβλήθη την 01.03.2021, ήτοι εντός της προβλεπόμενης από την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011 τριακονθήμερης προθεσμίας δεδομένου ότι η 30^η ημέρα ήταν στις 28.02.2021, ημέρα Κυριακή¹⁰⁸. Συνεπώς, η γνω-

104 Βλ. παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 «6. Η διάρκεια του Ταμείου είναι έξι (6) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Δυνάμει της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου του Ταμείου η διάρκεια του μπορεί να παραταθεί, εάν ο σκοπός του δεν έχει επιτευχθεί».

105 Η εν λόγω επισήμανση είναι σημαντική προκειμένου να διαπιστωθεί αν τελικά ο κύκλος εργασιών του ΤΑΙΠΕΔ θα προστεθεί στον κύκλο εργασιών της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν προστίθeto ο κύκλος εργασιών του μετόχου ΤΑΙΠΕΔ στον κύκλο εργασιών της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, η διαπίστωση της αρμοδιότητας δεν θα μεταβαλλόταν, δεδομένου ότι ο εν λόγω κύκλος εργασιών είναι στο σύνολό του εθνικός και ανέρχεται, για το έτος 2019, σε €11.047.682. Βλ. ΤΑΙΠΕΔ Οικονομικές Καταστάσεις 2019, σελ. 19 (<https://www.hrdf.com/storage/files/uploads/financial-statements-ifrs-notes-31-12-2019.pdf>).

106 Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29.01.2004, σελ. 1 – 22, σύμφωνα με το οποίο: «[...] 2. Μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. 3. Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ· β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ· γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος».

107 Βλ. Ενότητα Ι, Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗ.

108 Η προθεσμία των τριάντα ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην ανωτέρω διάταξη.

στοποιοηθείσα πράξη υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011.

65. Επιπλέον, η γνωστοποίηση είναι παραδεκτή, καθώς, όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία, προσκομίσθηκε το προβλεπόμενο στην παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3959/2011 παράβολο των 1.100 Ευρώ¹⁰⁹ και το φύλλο της εφημερίδας «Ηχώ των Δημοπρασιών» της 05.03.2021, στο οποίο δημοσιεύθηκε η υπό κρίση πράξη¹¹⁰, ενώ σχετική ανάρτηση έγινε και στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011 και στην απόφαση ΕΑ 558/2013.

66. Ως προς τον προσήκοντα χαρακτήρα της γνωστοποίησης, αναφέρεται ότι κατά την εξέταση του φακέλου η ΓΔΑ απέστειλε, βάσει της παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, επιστολή¹¹¹ στις Γνωστοποιούσες, ζητώντας στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, στα οποία ερωτήματα οι Γνωστοποιούσες απάντησαν πλήρως με την από 16.03.2021 επιστολή τους¹¹², ημερομηνία κατά την οποία κατέστη προσήκουσα η γνωστοποίηση. Ως εκ τούτου, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης¹¹³ παρέρχεται στις 17.04.2021.

IV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

IV.1 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

67. Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Ελλάδα θέτει ο ν. 4001/2011¹¹⁴, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει,

109 Ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 36872177095105040043.

110 Το εν λόγω φύλλο προσκομίσθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2063/5.3.2021 επιστολή των Μερών.

111 Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 2198/10.03.2021 επιστολή της ΓΔΑ.

112 Βλ. την υπ' αριθμ. πρωτ. 2345/16.03.2021 επιστολή των Γνωστοποιουσών.

113 Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3959/2011: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση ... 3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση ... 11. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 3, 4, 5 και 6 μπορούν να παραταθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις: ... β) αν η γνωστοποίηση είναι λανθασμένη ή παραπλανητική, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 μπορούν επίσης να παραταθούν αν το έντυπο της γνωστοποίησης δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Με εξαίρεση την περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή υποχρεούται εντός επτά εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης να ζητήσει από τις γνωστοποιούσες επιχειρήσεις τη διόρθωση της αρχικής γνωστοποίησης. Ως χρονικό σημείο έναρξης των προθεσμιών στην εν λόγω περίπτωση θεωρείται η ημερομηνία της προσήκουσας γνωστοποίησης ...».

114 ν. 4001/2011 (Α' 179) «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και

ο οποίος ρυθμίζει τις δραστηριότητες της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εντός της ελληνικής επικράτειας, έχοντας ως απώτερο στόχο την ενίσχυση της απελευθέρωσης της αγοράς. Προσφάτως, ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε προς τον σκοπό της εναρμόνισης της Ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Στόχο (EU Target Model) με το οποίο συγκροτείται κοινή οργάνωση των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Με το Target Model επιτυγχάνεται βελτιστοποίηση της χρήσης δυναμικότητας των Συστημάτων Μεταφοράς μέσα από τον συντονισμό των Διαχειριστών των Συστημάτων.

68. Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί σχηματικά να διαρθρωθεί σε τέσσερις διακεκριμένους πυλώνες: α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (από μονάδες παραγωγής), β) τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, από τους παραγωγούς, μέσω του συστήματος μεταφοράς υψηλής τάσης, γ) τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς χρήστες, μέσω του δικτύου διανομής μέσης και χαμηλής τάσης¹¹⁵, δ) την προμήθεια (ήτοι την πώληση προς καταναλωτές) και την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.

69. Οι πηγές παραγωγής ενέργειας διακρίνονται στις συμβατικές που βασίζονται σε ορυκτά στερεά, υγρά ή αέρια καύσιμα, όπως το πετρέλαιο, ο άνθρακας (λιθάνθρακας και λιγνίτης), το φυσικό αέριο, και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (εφεξής και «ΑΠΕ») που χρησιμοποιούν ανεξάντλητες πηγές (άνεμος, ήλιος, νερό κ.λπ.) και δεν καταναλώνουν τα περιορισμένα ενεργειακά ορυκτά αποθέματα¹¹⁶. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην

δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις». Ο εν λόγω νόμος ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη επιμέρους διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (νομοθετικό πλαίσιο της Τρίτης Ενεργειακής Δέσμης).

115 Η μεταφορά και η διανομή αφορούν στα δίκτυα, μέσω των οποίων εκτελείται η διοχέτευση ηλεκτρικής ενέργειας, συνιστούν δηλαδή αναγκαία παράγοντα μεταξύ της Παραγωγής, της Προμήθειας και (αναφορικά με το δίκτυο διανομής) του καταναλωτή - τελικού χρήστη. Ειδικότερα, η ηλεκτρική ενέργεια, αφού παραχθεί, διοχετεύεται στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας («ΕΣΜΗΕ») και από εκεί στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, για να φθάσει στον τελικό καταναλωτή της ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα με τον ν. 4001/2011 αρ. 3 στ. (ιε), το ΕΣΜΗΕ είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

116 Η διαφοροποίηση στο «μείγμα» καυσίμων και την τεχνολογία παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας συνεπάγεται και διαφορετική δομή κόστους για τις μονάδες (σταθμούς) παραγωγής, οι

Ελλάδα προέρχεται κυρίως από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, με πρωτογενή πηγή το λιγνίτη και το φυσικό αέριο, και από ΑΠΕ.

70. Πρόσφατα, όπως αναφέρεται ανωτέρω, εισήχθησαν σημαντικές τροποποιήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, με τον ν. 4425/2016¹¹⁷, προβλέφθηκε κυρίως η κατάργηση του Συστήματος Συναλλαγών ΗΕΠ και του μοντέλου της Υποχρεωτικής Κοινοπραξίας (Mandatory Pool) για την επίλυση και την εκκαθάριση του ΗΕΠ¹¹⁸ και η λειτουργία τεσσάρων διακριτών αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ήτοι των: α) Χονδρικής Αγοράς Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας (forward contracts), β) Αγοράς Επόμενης Ημέρας (day-ahead market), αγορά που μέχρι πρότινος ήταν επί της ουσίας ο ΗΕΠ, γ) Ενδοημερήσιας Αγοράς (intra-day market) και δ) Αγοράς Εξισορρόπησης (balancing market). Οι εν λόγω αγορές λειτουργούν ως αγορές ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011. Εν συνεχεία, με τον ν. 4512/2018¹¹⁹ τροποποιήθηκε ο ν. 4425/2016 ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά λειτουργίας των ανωτέρω αγορών καθώς και την εκκαθάριση των συναλλαγών και τις εποπτικές αρμοδιότητες των αρμόδιων εποπτικών Αρχών. Η εφαρμογή του Target Model και η λειτουργία των ως άνω τεσσάρων διακριτών αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας ξεκίνησε τελικά στη 01.11.2020. Η λειτουργία των αγορών προθεσμιακών προϊόντων, επόμενης ημέρας και της ενδοημερήσιας αγοράς ανατίθενται στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE), ενώ η αγορά εξισορρόπησης στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).

71. Την εφαρμογή και εξειδίκευση του πλαισίου για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας έχει αναλάβει, ως

οποίες επηρεάζουν σημαντικά το σχηματισμό της τιμής στις βραχυχρόνιες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Για παράδειγμα, οι τεχνολογίες παραγωγής που χρησιμοποιούν χαμηλού κόστους καύσιμο (λιγνίτη) κατά κανόνα απαιτούν μεγάλες σχετικά κεφαλαιακές επενδύσεις. Σε αντίθεση, τεχνολογίες παραγωγής που απαιτούν τη χρήση περισσότερο δαπανηρών καυσίμων (αεριοστρόβιλο, φυσικό αέριο κ.λπ.) έχουν κατά κανόνα χαμηλά σταθερά κόστη.

117 Βλ. ν. 4425/2016 «Επείγουσες ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α' 185).

118 Η χονδρική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούσε, μέχρι πρότινος, πριν την εφαρμογή του EU Target Model, με βάση τον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (εφεξής και «ΗΕΠ»). Το μοντέλο αυτό λειτουργούσε με υποχρεωτικές προσφορές των παραγωγών για το σύνολο της ισχύος τους και αντίστοιχα υποβολή προσφορών των προμηθευτών για το σύνολο της ζήτησής τους, Επρόκειτο, δηλαδή, για ένα είδος υποχρεωτικής κοινοπραξίας (mandatory pool). Το κόστος της ακριβότερης προσφοράς που, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, εντάσσεται στο σύστημα, ορίζεται ως η Οριακή Τιμή του Συστήματος (ΟΤΣ – System Marginal Price). Γενικά, η ΟΤΣ συμπίπτει με την προσφορά της τελευταίας (της πιο ακριβής) μονάδας που πρέπει να λειτουργήσει για να καλυφθεί η ζήτηση.

119 Βλ. ν. 4512/2018 «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις» (Α' 5).

ανεξάρτητος ρυθμιστής, η ΡΑΕ, η οποία αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας, λειτουργεί ως ανεξάρτητη Αρχή¹²⁰ και είναι αρμόδια για τον έλεγχο, τη ρύθμιση και την εποπτεία της αγοράς ενέργειας¹²¹.

IV.2 ΕΙΔΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΑΠΕ ΚΑΙ ΣΗΘΥΑ

72. Όπως αναφέρεται και παραπάνω, η ενέργεια που προέρχεται από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ διαφοροποιείται από την ενέργεια που προέρχεται από συμβατικές πηγές στο ότι η ενέργεια από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ πληρώνεται με εγγυημένες ρυθμιστικά καθοριζόμενες (μη ανταγωνιστικές¹²²) τιμές¹²³, καθότι προβλέπεται ειδικό καθεστώς οικονομικής στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν και εγχέουν στο δίκτυο. Οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ συνάπτουν μακροχρόνιες συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης με τον ΔΑΠΕΕΠ¹²⁴. Συγκεκριμένα, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που τίθενται είτε σε δοκιμαστική είτε σε κανονική λειτουργία στο Διασυνδεδεμένο Δίκτυο από 01.01.2016, εντάσσονται σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω διαφορικής τιμής αποζημίωσης για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν¹²⁵. Επιπλέον, από 01.01.2017, τέθηκε σε εφαρμογή καθεστώς στήριξης με λειτουργική ενίσχυση των ως άνω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την τιμή αναφοράς¹²⁶. Οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που επιλέγονται μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας που προκηρύσσεται από τη ΡΑΕ, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης μέσω διαφορικής τιμής αποζημίωσης. Η αποζημίωση για τους παραγωγούς που επιλέγονται τελικά μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας ισούται με τη διαφορά της μεσοσταθμικής αξίας της εγχεόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από την τιμή αναφοράς που υπέβαλε ο παραγωγός σαν προσφορά κατά την ανταγωνιστική διαδικασία. Οι τεχνολογίες ή και οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που εντάσσονται στην εκάστοτε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ. Οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που έχουν υπογράψει συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης υποχρεούνται να συμμετέχουν στον ΗΕΠ¹²⁷. Οι πιο πρόσφατες ανταγωνιστικές διαδικα-

σίες προκηρύχθηκαν τον Δεκέμβριο του 2020¹²⁸. Κατά τα λοιπά, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, ισχύει ότι αναφέρθηκε ανωτέρω για την αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (βλ. Ενότητα IV.1. της παρούσας).

V. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ - ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ¹²⁹

VI. Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΝΤΩΝ

73. Όπως αναφέρεται στο Έντυπο Γνωστοποίησης¹³⁰: «... η σχετική αγορά της εν λόγω συγκέντρωσης είναι η αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και, σε κάθε περίπτωση, η αγορά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως πηγής. Εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (...), υφίστανται οι ακόλουθες αγορές στον κλάδο της ηλεκτρικής ενέργειας: (α) παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε ηλεκτρικούς σταθμούς, καθώς και τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μεταώληση), (β) μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, (γ) διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, και (δ) λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Περαιτέρω, η σχετική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να διακριθεί επί τη βάση των μέσων παραγωγής (αν και, όπως έχει ήδη κρίνει η Επιτροπή σας, βλ. ΕΑ399/V/2007, αυτή η κατάτμηση δεν οδηγεί εν τέλει σε διαφοροποίηση της σχετικής αγοράς προϊόντος). Εν προκειμένω, η προτεινόμενη συναλλαγή αφορά στην επιμέρους αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, άλλως στην ευρύτερη αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως πηγής (κατά τα ανωτέρω). Και αυτό διότι η μόνη επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας -

128 Πηγή πληροφορίας: <http://www.rae.gr/>.

129 Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές. Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

130 Σελ. 45.

120 Η ΡΑΕ συστήθηκε ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2723/1999.

121 Βλ. άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 4001/2011.

122 Ήτοι δεν ανταγωνίζονται τις θερμοηλεκτρικές μονάδες κατά την υποβολή προσφορών έγχυσης για τη διαμόρφωση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού. Βλ. Αποφάσεις ΕΑ 621/2015 και 666/2018.

123 Βλ. Αποφάσεις ΕΑ 621/2015 και 666/2018.

124 Σύμφωνα με το άρθρο 3 § 6 του ν. 4414/2016, οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης με τον ΔΑΠΕΕΠ η χρονική διάρκεια των οποίων καθορίζεται σε 20 έτη για τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, πλην των ηλιοθερμικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για τους οποίους καθορίζεται σε 25 έτη

125 Βλ. άρθρο 3 § 2 του ν. 4414/2016.

126 Βλ. άρθρο 7 του ν. 4414/2016.

127 Βλ. άρθρο 5 του ν. 4414/2016.

Στόχου θα είναι η κατασκευή, συντήρηση, διαχείριση και λειτουργία των φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής ισχύος 499,61 MW».

74. Σχετικά με τις γεωγραφικές αγορές, αναφέρεται¹³¹: «Σύμφωνα με την ως τώρα πάγια νομολογία της Επιτροπής Σας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας ορίζονται, επί της αρχής, γεωγραφικά ως εθνικές αγορές ή ενίοτε μικρότερου γεωγραφικού φάσματος. Με άλλα λόγια, η θέσπιση ορισμένων εθνικών νομοθετικών μέτρων ή/και η ύπαρξη τεχνικών περιορισμών που δύνανται να ανατρέψουν την επικρατούσα ομοιογένεια των συνθηκών ανταγωνισμού ή θέτουν «σύνορα» εντός των τειχών της εθνικής αγοράς, δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα την περιστολή των γεωγραφικών ορίων των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με μεταγενέστερες αποφάσεις της Επιτροπής Σας (βλ. ΕΑ 458/V/2009, 621/2015, 696/2018 και 694/2019), η σχετική γεωγραφική αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (και προμήθειας σε επίπεδο χονδρικής) μπορεί να διαχωριστεί περαιτέρω σε δύο επιμέρους αγορές που αφορούν στο διασυνδεδεμένο και μη διασυνδεδεμένο σύστημα. Εν προκειμένω, η Εταιρεία - Στόχος θα έχει ως μόνη δραστηριότητα την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, ενώ οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν τα λοιπά φυσικά πρόσωπα έχουν όμοιο σκοπό με μηδενική όμως δραστηριότητα. Συνεπώς, η σχετική γεωγραφική αγορά είναι αυτή της περιοχής της Ελλάδος που εξυπηρετείται από το διασυνδεδεμένο σύστημα, άλλως της ελληνικής επικράτειας γενικά».

75. Κατά τις γνωστοποιούσες, δεν υπάρχουν επηρεαζόμενες αγορές¹³².

VII. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

76. Οι σχετικές αγορές προϊόντος/υπηρεσιών της παρούσας είναι: α) η κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, β) η παραγωγή και χονδρική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και γ) η λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.

Αγορά παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

77. Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της ΕΑ¹³³, ο κλάδος της ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει τις εξής, διαδοχικές, σχετικές προϊοντικές αγορές:

α) την κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,

β) την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών¹³⁴,

γ) τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας,

δ) τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και

ε) την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής.

78. Περαιτέρω διαχωρισμός μπορεί να λάβει χώρα στην αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, βάσει του τρόπου

(των μέσων) παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας στις ακόλουθες υποαγορές:

β₁) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές πηγές (π.χ. λιγνίτη),

β₂) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο,

β₃) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρική ενέργεια, και

β₄) της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ¹³⁵.

79. Σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η αγορά παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί διακριτή αγορά¹³⁶. Η εν λόγω αγορά περιλαμβάνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, καθώς και τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων και της πώλησης στη χονδρεμπορική αγορά στους εμπόρους, τους διανομείς και τους βιομηχανικούς τελικούς χρήστες¹³⁷. Η εν λόγω οριοθέτηση της αγοράς αποτελεί πάγια πρακτική της Ε.Ε. και δεν προβαίνει σε περαιτέρω διαχωρισμό ανάλογα με τον τρόπο/μέσο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹³⁸. Επιπροσθέτως, στην ενωσιακή νομολογία, αναφέρεται και η «αγορά εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας» («trading of electricity»), η οποία συνίσταται στην ενδεχόμενη ύπαρξη αγοράς εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, διακριτής από αυτή της αγοράς χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας¹³⁹. Βάσει της ελληνικής νομοθεσίας¹⁴⁰, η άδεια εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας αφορά τις εισαγωγές - εξαγωγές μέσω διεθνών διασυνδέσεων.

80. Με βάση τα ανωτέρω, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, ορίζεται ως σχετική η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται ότι, ενδεχόμενη οριοθέτηση της

135 Βάσει του ν. 3468/2006, ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) θεωρούνται γενικά οι εναλλακτικές των παραδοσιακών πηγών ενέργειας - μη ορυκτές (εν αντιθέσει με το πετρέλαιο ή τον άνθρακα) που από τη φύση τους ανανεώνονται και είναι διαρκώς διαθέσιμες. Οι βασικές ΑΠΕ είναι: αιολική, υδροηλεκτρική, ηλιακή (φωτοβολταϊκά), βιομάζα, γεωθερμική κ.λπ.

136 Βλ. αποφάσεις Ε.Ε. COMP/M.5979 KGHM/TAURONWYTWARZANIE/JV (23.07.2012, παρ. 15), COMP/M.7131 COMPALELECTRONICS/TOSHIBATELEVISIONCENTRALEUROPE (22.01.2014, παρ. 29). COMP/M.7137 EDF/DALKIA EN FRANCE (25.06.2014, παρ. 28).

137 Βλ. σχετικά Hancher κ.ά., EU Energy Law, Vol. II, ό.π., σελ. 13, παρ. 2.22 καθώς και αποφάσεις Ε.Ε. COMP/M.5911 TENNET/ELIA/GASUNIE/APX-ENDEX (15.09.2010, παρ. 21) και COMP/M.7131 COMPAL ELECTRONICS/TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE (22.01.2014, παρ. 29).

138 Βλ. Case M.8855 - OTARY / ENECO / ELECTRABEL / JV, COMP/M.7927 - EPH/ENEL/SE, παρ. 9-12, COMP/M.6984 - EPH/Stredoslovenska Energetika, παρ. 15, M.3268 - Sydskraft/Graning, παρ. 19-20, COMP/M.8660 - Fortum/Uniper, παρ. 18-21.

139 Βλ. σχετικά Hancher κ.ά., EU Energy Law, Vol. II, ό.π., σελ. 27, παρ. 2.62 και απόφαση Ε.Ε. COMP/M.5467- RWE/Essent (Ιούλιος 2009, παρ. 52).

140 Βλ. Κανονισμό αδειών «Άδεια Προμήθειας και Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας» κατ' εφαρμογή του άρθρου 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179), άρθρο 2 «Ορισμοί».

131 Σελ. 48.

132 Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 48.

133 Βλ. αποφάσεις ΕΑ 339/V/2007, 389/V/2008, 446/V/2009, 577/VII/2013, 621/2015 και 666/2018.

134 Βλ. απόφαση ΕΑ 577/VII/2013.

σχετικής αγοράς ανάλογα με τον τρόπο/μέσο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ήτοι συμβατική, υδροηλεκτρικά έργα, φυσικό αέριο, ΑΠΕ, υδροηλεκτρικά έργα, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης μπορεί να μείνει ανοικτή, δεδομένου ότι υπό οιαδήποτε θεώρηση των αγορών, η αξιολόγηση της υπό κρίση πράξης δεν μεταβάλλεται. Και τούτο διότι, όπως αναλύεται και κατωτέρω, τα συνδυασμένα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών εταιρειών είναι ακόμα και υπό την αυστηρότερη θεώρηση, εξαιρετικά χαμηλά.

81. Ως γεωγραφική αγορά της εν λόγω αγοράς ορίζεται η ελληνική επικράτεια.

82. Η Εταιρεία-Στόχος θα δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Στην αγορά δραστηριοποιούνται επίσης κάποιες προσωπικές εταιρείες των πωλητών-μετόχων, έχοντας μηδενική ή ελάχιστη οικονομική δραστηριότητα¹⁴¹.

83. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία-Στόχος πρόκειται να δραστηριοποιηθεί στην εν λόγω αγορά μέσω [...]. Ενδεικτικά αναφέρεται πως, πλην της ΔΕΗ, οι συνολικές άδειες παραγωγής που έχει δώσει η ΡΑΕ υπερβαίνουν τα 30.000MW (30GW)¹⁴². Σημειώνεται ότι η συνολική εγκατεστημένη ισχύς, για ενέργεια κάθε είδους (θερμική, αέριο, ΑΠΕ κλπ), στο τέλος του 2019 ήταν 18,5GW, ενώ μόνο από ΑΠΕ αναμενόταν να εισέλθουν στο σύστημα 6,5GW για το 2020 και 7,2GW το 2021¹⁴³.

84. Βάσει των ανωτέρω, είναι προφανές πως το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας-Στόχου (στην περίπτωση μελλοντικής υλοποίησης του συνόλου των φ/β πάρκων) είναι αμελητέο και δεν απαιτείται περαιτέρω ανάλυση ή ακριβής καθορισμός του.

Αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

85. Η αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, είναι αγορά προηγούμενου σταδίου από την αγορά παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Σε αυτή δραστηριοποιείται η εταιρεία [...], η οποία ελέγχεται από τον πωλητή-μέτοχο της NORTH SOLAR, [...].

86. Για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, εκτιμάται ότι η κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού¹⁴⁴.

87. Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται η [...], η οποία το 2020 είχε κύκλο εργασιών [...]. Για το 2019 ο κύκλος εργασιών της ήταν [...]¹⁴⁵. Η αγορά είναι κατακερματισμένη σε πάρα πολλούς μικρούς και λίγους μεγάλους παίκτες (ενδεικτικά: ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΑΚΤΩΡ, ΜΕΤΚΑ κ.λπ.).

141 Βλ. επιστολή διευκρινίσεων 2345/16.03.2021, Παράρτημα 5.

142 Βλ. αρχείο της ΡΑΕ <https://www.rae.gr/%ce%ac%ce%b4%ce%b5%ce%b9%ce%b5%cf%82-%ce%b1%cf%80%ce%b5/>.

143 ΑΔΜΗΕ, Μελέτη επάρκειας ισχύος 2020-2030, Δεκ 2019.

144 Βλ. και Απόφαση ΕΑ 577/VII/2013.

145 Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 27.

88. Βάσει των ανωτέρω, προκύπτει πως όχι μόνο το μερίδιο αγοράς της [...] στην εν λόγω αγορά είναι αμελητέο, αλλά επιπλέον δεν επηρεάζει και δεν επηρεάζεται από τη γνωστοποιηθείσα συναλλαγή.

Αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

89. Όπως προαναφέρθηκε, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής αποτελεί μια διακριτή αγορά που δύναται να διακριθεί περαιτέρω με βάση την ιδιότητα, το μέγεθος και τις ειδικότερες ανάγκες των καταναλωτών.

90. Η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ -ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (με τον διακριτικό τίτλο ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ) δραστηριοποιείται στην αγορά λιανικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, κατέχοντας μερίδιο αγοράς μικρότερο από 1%.¹⁴⁶

91. Με βάση την εθνική νομολογία¹⁴⁷, και για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, η σχετική γεωγραφική αγορά της λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας θεωρείται ότι περιλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

VIII. ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

92. Ενόψει των ανωτέρω, για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, δεν υπάρχουν επηρεαζόμενες αγορές, καθώς σε καμία σχετική αγορά δεν πληρούνται σωρευτικά τα κριτήρια α) δραστηριοποίησης τουλάχιστον δύο (2) εκ των συμμετεχουσών εταιρειών και β) συνολικού μερίδιου αγοράς 15% (όσον αφορά στις οριζόντιες αγορές) ή 25% (όσον αφορά στις κάθετες αγορές).

V.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

93. Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, η ΕΑ, εφόσον διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπύπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές, στις οποίες αφορά, με απόφασή της, που εκδίδεται εντός μηνός από την πλήρη και προσηκούσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3959/2011, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης¹⁴⁸.

94. Κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων μιας συγκέντρωσης στον ανταγωνισμό, η ΕΑ συγκρίνει τις συνθήκες

146 Βλ. NationalReport 2020 της ΡΑΕ σελ. 62-63 (<http://oldsite.rae.gr/site/file/system/docs/ActionReports/2020>).

147 Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 577/VII/ 2013 (παρ. 55), 389/V/2008 (παρ. 3.1 σελ. 8).

148 Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων (2004/C 31/03), παρ. 2 «Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη κάθε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που ενδέχεται να προκληθεί από τη συγκέντρωση. Η δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης αποτελεί την κυριότερη μορφή αυτού του περιορισμού του ανταγωνισμού».

ανταγωνισμού που θα προκύψουν από την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση με εκείνες που θα επικρατούσαν χωρίς αυτήν. Οι συνθήκες ανταγωνισμού που υφίστανται κατά τον χρόνο της συγκέντρωσης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τυχόν μελλοντικές αλλαγές που ευλόγως αναμένονται, αποτελούν το στοιχείο της σύγκρισης για την αξιολόγηση των επιπτώσεων που συνδέονται αιτιωδώς με τη συγκέντρωση¹⁴⁹.

95. Εν προκειμένω, όπως παρουσιάστηκε αναλυτικά ανωτέρω¹⁵⁰, η NORTH SOLAR θα δραστηριοποιηθεί στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αγορά στην οποία η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ δεν δραστηριοποιείται και κατά συνέπεια δεν προκύπτει καμία οριζόντια σχέση και συναφώς καμία οριζοντίως επηρεαζόμενη αγορά. Περαιτέρω, ως προς την αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δραστηριοποιείται η ανήκουσα στους Πωλητές εταιρεία [...] με αμελητέο μερίδιο αγοράς, και κατά συνέπεια σαφώς χαμηλότερο του 25%. Ως προς την αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει κάθετη σχέση μεταξύ αυτής και της αγοράς παραγωγής/προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, το μερίδιο αγοράς της ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στη λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας είναι ομοίως κατά πολύ χαμηλότερο του 25%. Υπό το φως των ανωτέρω, αξιολογείται ότι η υπό εξέταση συναλλαγή δεν θα επιφέρει αλλαγές στη δομή των προαναφερθέντων σχετικών αγορών, καθώς δεν θα εξαλείψει κάποια ουσι-

149 Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, ό.π., παρ. 9.

150 Βλ. Ενότητα V της παρούσας.

ώδη και ενεργή ανταγωνιστική πίεση. Κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές και δεν προκαλεί αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα ομόφωνα εγκρίνει κατ'άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, την από 01.03.2021 (υπ' αριθ. πρωτ. 1913) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» του κοινού ελέγχου, μαζί με τους Πωλητές, δια της εξαγοράς 49% της εταιρείας με την επωνυμία «NORTH SOLAR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η οποία προς της συναλλαγής τελούσε υπό τον έλεγχο των Πωλητών), δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η ανωτέρω απόφαση καταχωρήθηκε στο βιβλίο των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που τηρείται στην Υπηρεσία μας την 16η Απριλίου 2021 και έλαβε τον αριθμό 733/2021.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ